

Дніпровська Січ

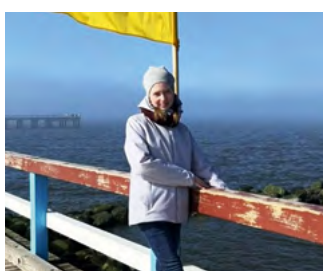
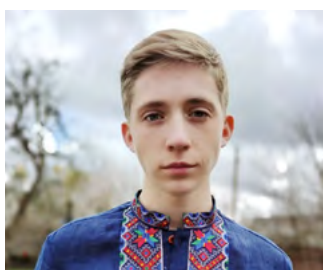

Козацький дитячий часопис

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

Дніпровська Січ №35 (2022)

- 3 В єдності наша сила!
 6 За Україну до загину стій!
 7 Обпалений війною Макарів
 10 Ми з Україною завжди!
 11 Моя дорога війни
 15 Тероборона – історичний код нації нескорених
 16 Міркування Захара Замірайла
 18 Поетичні візерунки
 24 У моє щасливе дитинство увірвалась війна
 25 Борітеся-поборете, вам Бог допомагає!
 26 Ми – Україна!
 27 Боже, Україну збережи
 28 Віковічна боротьба з росією
 29 Ми ще ніколи не були такими єдиними і могутніми
 30 Війна змінила наше покоління
 31 Нескорені віками
 32 Будемо на зв'язку
 35 Я не знав, що таке війна
 35 Діти України хочуть миру!
 35 Я не можу більше боятися
 36 Свята віра в Перемогу
 37 Страхи війни
 38 Чому...
 38 Зомбовані покидьки
 38 Віримо у Перемогу!
 39 Воїни світла
 39 Єднання заради Незалежності
 41 Захист України дистанційно

На обкладинці часопису розміщено малюнки учнів 6-х класів

Перший ряд, зліва направо: Андросович Надії, Невінчаного Михайла, Фурман Софії, Чорноконя Артура, Буштак Вери

Другий ряд, зліва направо: Сауляка Гліба, Тертишиник Олени, Литвиненко Уляни, Байдоровцева Яна, Манжелій Кіри

Головний редактор В.М. Гнатюк
 Голова прес-центру М.А. Швед
 Керівник науково-методичного центру Л.О. Сівковська
sh283@ukr.net

В ЄДНОСТІ НАША СИЛА!

Російська федерація 24 лютого 2022 року о 05:00 розв'язала війну на території України. Відразу набрав сили Указ Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», в якому звучав наказ щодо запровадження та здійснення передбачених Законом України «Про правовий режим воєнного стану» заходів і повноважень, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави. Біль і розпач, тривога і страх охопили тисячі мешканців Києва. Ранкові бомбардування столиці, перші розбиті будинки і перші жертви мирного населення спонукали громадян до пошуків порятунку і захисту від можливих авіаударів. Такими приміщеннями стали бомбоховища, а також тимчасові укриття в будинках, на автомобільних стоянках, у навчальних закладах. Так,

у перші неспокійні ночі у підвалі гімназії перебувало від 400 до 500 чоловік. Люди йшли з котами, собаками, морськими свинками – спасали не тільки власне життя, але й життя своїх улюбленців. Матерів з дітьми розмістили в тирі, як найбільш зручному і обладнаному приміщенні, в якому працювала вентиляція і куди занесли спортивні матраци, де знаходились кулери з водою, медична аптечка, одноразові маски, вогнегасники, тощо. Адміністрація гімназії турбувалася про всіх і кожного. У підсобні приміщення занесли стільці, згодом прилаштували телевизор та мікрохвильову піч. А ще для дітей були доступні тренажери та тенісні столи. В перші дні адміністрація працювала вдень і вночі. Вахтові зміни, психологічна підтримка, чіткий розпорядок роботи – все працювало для стримання паніки та розпачу. Цьому сприяли і **Правила поведінки мешканців масиву Троєщина в укритті гімназії №283 на час воєнного стану**, в яких зазначено:

1. Заходьте до укриття організовано, без паніки.
2. Людей із дітьми необхідно розмістити в тирі, де поліпшені умови перебування.
3. Призначити охоронців з числа чоловіків, які будуть відповідати за порядок.
4. Під час перебування в укритті **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**:
 - ходити по приміщенню без потреби;
 - без дозволу пересувати предмети;
 - самовільно заходити до службових приміщень;

- відкривати герметичні захисні двері;
- шуміти, курити, розпивати спиртні напої, розпалювати відкритий вогонь.

У разі завалу укриття або його пошкодження, відповідальні особи, не чекаючи допомоги ззовні, мають організувати роботи щодо виходу із нього.

5. Повідомити адміністрацію гімназії про відповідальних осіб за охорону укриття і надати їх особисті дані (ПІБ, номер мобільного телефону) для оперативного зв'язку.
6. Вести журнал присутніх громадян в укритті, вказавши їх прізвища, ім'я та по батькові, місце проживання.
7. Мешканці, які знаходяться в укритті, несуть відповідальність за матеріальні цінності.

Згодом в укритті залишалось на ніч до 65 чоловік, а на 50 день війни їх було п'ятеро. З якою радістю кияни зустріли звістку, що рашисти програли битву за Київ і відступили. Класні керівники постійно підтримували зв'язок з учнями, які роз'їхались по містах і селах України та за кордон. На початок березня з 1017 учнів гімназії 154 знаходились в Києві, 563 – в містах та селах нашої країни, а 300 учнів за межами України. Звичайно, кожен із нас переживав за своїх вихованців: як склалася їхня доля?, які незгоди і втрати траплялися на шляху?, що бачили і пережили у ці тяжкі дні війни? 19 березня 2022 року директор гімназії поширив в інтернет-мережі звернення такого змісту:

Дорогі друзі, шановні учні!

Війна з російськими окупантами з кожним днем приносить горе і смерть, розруху і страждання в кожному українську сім'ю. Ось і ви в своїй більшості перебуваєте разом з мамами, дідусями і бабусями далеко за межами столиці. І ваші дитячі серця наповнюються ненавистю до рашистів, які, прийде час, будуть відповідати за свої злочини перед Судом Справедливості.

Звертаюся до вас, учні, які в Києві, так і за межами рідного міста, з проханням долучитися до літературної художньої акції «Все буде Україна!»

Ми чекаємо на ваші роздуми, творчі мініатюри, поетичні рядки, малюнки, які передають вашу тривогу, надію, віру в неминучу перемогу, силу незламного духу наших Збройних сил України, нашого незнищеного народу. З перших днів війни і по цей час ви бачили багато горя, сліз, неолі. Не мовчіть! Хай заговорять дитячі серця і весь світ дізнається, що і діти не стануть на коліна перед фашистською ордою!

Свої відгуки, думки, враження – творчі есе, вірші, а також малюнки, світлини надсилайте на електронну адресу гімназії sh283@ukr.net або у вайбер-групи класним керівникам за такими рубриками:

– «Борітеся – поборете, Вам Бог помагає!»

(Тарас Шевченко);

– «Свою Україну любіть. Любіть її...

Во врем'я люте... За неї Господа моліть»

(Тарас Шевченко);

- «Народ мій є, народ мій завжди буде,
Ніщо не перекреслить мій народ!»
(Василь Симоненко);
- «Є боротьба за долю України.
Все інше – то велике мискоборство»
(Ліна Костенко).
- «Дітей Вкраїни треба берегти,
Вони – як небо, вічне і святе»
(Володимир Гнатюк).

Однак життя продовжується. З 28 березня розпочалося дистанційне навчання, у якому беруть участь 972 учні. Адже кожен розуміє, що знання – це їхня зброя у боротьбі з рашистами. Вчимось – і віримо в Перемогу, яка обов'язково прийде до України, до кожного із нас. Слава Україні! Героям слава! Смерть ворогам.

13.04.2022р.

Володимир Гнатюк, директор гімназії

І потекли спогади, враження, судження, вірші, оповідання про пережите, побачене і почуте з різних куточків України та Європи на вайбери класних керівників, електронну пошту гімназії. Десятки дитячих сердець відгукнулись на страшні події війни; їх дописи і малюнки ми розмістили в нашому часописі, щоб заставувати злочини окупантів. Хай і моя краплина невимовного болю дійде до сердець нашого багатостраждального народу:

*Війна ввирвалась бомбами і страхом,
Моя земля здригнулась від убивць.
Ішла орда міста звести на плаху
У вихорі кривавих косовиць.
Моя земля, як богатирська сила,
Зросла ураз до полум'я зірок.
Тебе, москва, земля моя створила,
Тобі і кулю пустить у висок.*

ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА

З усіх куточків нашої України та з-за кордону відгукнулися учні, їх батьки, вчителі на заклик директора гімназії розказати на сторінках часопису про страхіття війни, свої переживання та жахи, про сльози і жалі за втраченими будинками, рідними і близькими людьми. До кожного із нас прийшла Війна! – жорстока, безжалісна, пекельна, скажена. Вона знову і знову з нестримною пристрасстю і жагою виринає у спогадах пам'яті і оживає у невмирущих рядках власного болю і страждання.

Війна з російськими окупантами призвала в свої ряди не тільки воїнів-професіоналів, але й звичайних вчителів, медиків, водіїв – людей різних професій, спеціальностей, ремесла. Пішли захищати нашу Батьківщину вчитель історії Анатолій Провотар разом із своїм учнем, випускником гімназії 2005 року Ярославом Шамановим, вчитель інформатики Володимир Сугак. Своїми роздумами про початок війни, оборону Києва, а також про бойові дії за місто Харків ділиться А.А. Провотар.

ЗА УКРАЇНУ ДО ЗАГИНУ СТІЙ!

Символами російсько-української війни, що розпочалась 2014 року вже стали «Кіборги»-захисники Донецького летовища, герої-десантники Савур-Могили, бої за Дебальцево... На Донбасі позиційна, виснажлива війна триває більше 8 років. Досвідчені вояки розуміли, що ворог готувався до повномасштабної війни. Чоловіки – учасники бойових дій (УБД), учасники АТО, жінки-медики, патріотичне студентство, навіть учні старших класів разом зі своїми батьками долучилися до створення підрозділів ТРО (територіальна оборона). Доєднавшись до ТРО та підписавши контракт, щосуботи досвідчені воїни (УБД, АТОВці, волонтери, парамедики, іноземні інструктори) навчали рекрутів військовій справі вже з огляду на набутий бойовий досвід. Провідні світові розвідки попереджали про загрозу повномасштабної війни росіян проти України. 24 лютого 2022 року так і сталося, мирні міста і села були піддані масованим бомбардуванням та ракетним обстрілам з боку московської орди, що обступила Україну. Підрозділи ТРО були підняті по тривозі та

залучені до оборони міст Батьківщини. Отримавши штатне озброєння, боеприпаси та спорядження, стали на охорону об'єктів стратегічного значення та рубежі міст, збудувавши систему пропускних пунктів та укріплених позицій по місту і навколо. На такі дії ворог не очікував, адже сподівався, як у 2014 році, проїхатись парадом по всій Україні новенькими дорогами Великого будівництва. З півночі підійшовши до передмість Києва та зустрівши шалений спротив підрозділів ЗСУ, НГУ та ТРО, ворог вдався до масованих бомбардувань та ракетних обстрілів військових

та стратегічних об'єктів, а також мирних кварталів, лікарень, шкіл, пологових будинків. Майже місяць невдалих спроб здобути столицю України виснажили та розлютили фюрера рашистів, і він змушений був дати наказ на відступ своєї орди від Києва. Розлючені дикуни-ординці під час окупації виміщували свою лють від поразок на мирних мешканцях окупованих містечок та сіл. Увесь світ побачив, почув та здригнувся тим жахіттям, які вчиняли російські загарбники в Україні. Рашисти відступили на північ від Києва, але плани кремля щодо знищення України не змінилися. Ворог спрямував свої орди на Харків, Маріуполь, Запоріжжя, Миколаїв, Ізюм, де мав деякий стратегічний успіх. Частина підрозділів ТРО Києва було вирішено направити на підмогу ЗСУ на схід та південь України, де точилися запеклі бої з окупантами. Бойовий підрозділ ТРО під командуванням досвідченого та загартованого у боях Шаманова (випускник гімназії) зайняв стратегічно вигідну висоту на околиці Харкова та дає відсіч окупантам. Поряд з нами мій бойовий побратим, студент Національного авіаційного університету, позивний «Зима», воює з першого дня. За час війни він встиг побувати в Ірпіні. Зараз боронить Харків від нападу орків, які тут також плюндрують, гвалтують і винищують цивільне населення, руйнують будівлі. Разом зі мною воюють хлопці, які вже раніше побували в найгарячіших точках. Мені пощастило зустріти тут на війні таку чудову

людину як «Саїд». Це друг, який завжди допоможе і прикриє твою спину. Війна – це, звісно, страшно, але хто ще буде боронити нашу країну як не ми, мужні воїни-сини України.

**Анатолій Проватар,
вчитель історії гімназії**

ОБПАЛЕНИЙ ВІЙНОЮ МАКАРІВ

Надворі буває весна, а в душі пекельний лютий... Моторошно згадувати про те, що відбулося у перші дні війни. Я до останнього сподівалася, що війни не буде, що здоровий глузд представників російської влади все ж візьме верх.

Але сталося найстрашніше і найжахливіше, що може бути у житті кожної людини. Війна... 24 лютого рано-вранці на вулиці чулося, як спрацьовує сигналізація в автомобілях, потім прислухалась – чути вибухи. Одразу прийшло в голову: почалась війна. З вікна побачила, як люди з валізами сідають у машини і швиденько вирушають у дорогу. Моє рішення було також їхати до стареньких батьків у передмістя Києва, щоб бути з ними разом і в разі небезпеки підтримати їх. Містечко зветься Макарів. Це селище міського типу Бучанського району Київської області, центр Макарівської селищної громади, розташований на березі річки Здвиж. Цю мальовничу місцевість натхненно оспівує місцевий поет-пісняр Володимир Хоменко у своїх піснях:

*Там, де зорі на небі яскраві,
Де стежини пройшов босоніж,
Моє селище рідне Макарів,
Моя річка під назвою Здвиж.*

Для мене Макарів теж рідний, бо саме тут я народилася, тут живуть мої батьки, тому й приїхала у своє містечко. 25 лютого десь далеко чути вибухи, 26 лютого вони стали більш потужніші, а 27 лютого нам повідомили родичі, які проживають у селі Андріївка, що вже через їхнє село їде велика колона техніки противника в сторону Макарова. Невдовзі і ми почули потужний гул техніки, яка наближається все ближче і ближче. На той час була сформована тероборона і хлопці хоробро зупинили ворога, але ж сили були нерівні – і тероборонівці відступили. Колона рашистів рушила далі, з перехрестя окружної дороги вони роз'їхались у двох напрямках: одні попрямували в сторону села Завалівка (дорога на Житомирську трасу), інші звернули в сторону нашої вулиці, яка веде в центр селища. Ревіще техніки було чути хвилин з п'ятнадцять, така велика ішла колона. Ми сховалися в погріб, тому що «асвабадітелі» їхали й обстрілювали все навколо себе. Нарешті ніби стихло... Прошло з пів години, думаю: треба перевірити обстановку, подивитися, що там на дорозі діється. Визирнула – вже на вулицю повиходили сусіди, і ми стали одне одному бідкатися. У цей час нашою вулицею у бік перехрестя їде легковий автомобіль в сторону села Наливайківка. І в цей момент де не візьмись з'являється танк і в упор розстрілює легковик. Це було перше звірство (інакше назвати не можна), яке я побачила на власні очі. Подружня літня пара, яка їхала до себе додому, згоріла живцем у своїй автівці. Ми всі зрозуміли, що прийшли на нашу рідну землю нелюди. Стало неймовірно страшно, в голові ніяк не могло таке вкластися. Згодом ми дізналися, що Макарів оточили росіяни, – і стало ще моторошніше від цього повідомлення. Невже це кінець життя, яке я так люблю. Багато ще мрій, багато сподівань, багато планів. Але ж на власні очі бачила, як безжально одним пострілом з танка знищили мирних людей на дорозі. Як могла заспокоювала батьків, а у самої душа розривалася навпіл. Ніби сповіддю пролунали мої слова

у нашу гімназійну учительську групу про моє місце перебування, про те, що сталося, і про те, як я їх всіх поважаю і люблю. Хотілося встигнути сказати ці слова. Дякую своїм колегам, що у цей тяжкий момент підтримали мене. І я дала собі наказ: триматися, не панікувати, все ж таки я не одна. Згодом зник стільниковий зв'язок, бо знищили вежу комунікаційного устаткування. Кожний наступний день став схожий на попередній: постійні обстріли, бомбардування з повітря. Ми, як і тисячі українців, опинилися у підвалі, рятуючись від обстрілів. Але коли ставало на мить тихо, швиденько бігла, щоб з криниці тероборонівцям і сусідам натягати води і набрати у ємкості якнайбільше, бо центральне водопостачання було зруйновано, а колодязь тільки у нас на всю округу. Одним словом, була водовозом. З кожним днем

– Вадим Токар, саме він, після нападу росії, очолив тероборону і взяв до рук зброю. Тероборонівці три доби чинили опір оркам, тримали фронт до підходу Збройних сил України. Макарів рашисти не змогли взяти завдяки мужнім бійцям, які билися на смерть. Багато хлопців, як ми уже дізналися згодом, загинули на полі бою. Рашисти чинили терор та злочини, але не зламали Макарівську громаду. Наш Макарів був одним із фортпостів, разом із Гостомелем,

ставало все небезпечніше, було важко знаходитись і фізично, і психологічно. На щастя, нас врятували волонтери і вивезли в Івано-Франківську область. Я переконалася, що українці – особливий народ, бо ми у складний час уміємо об'єднатися, допомогти один одному, підставити своє плече. Прикладом слугують чоловіки з тероборони, що захищали Макарів, яких з перших днів об'єднав голова Макарівського ОТГ

Ірпенем, Бучею, Бородянкою та іншими населеними пунктами, які не дали окупантам дістатися до столиці. Ми віримо, що обов'язково настане День Перемоги! Справжньої, нашої омріяної! І це буде найкращий день у нашому житті! Все буде Україна!

Ірина Біленчук,
вчителька української мови і літератури

МИ З УКРАЇНОЮ ЗАВЖДИ!

Перекладаючи вже відоме і таке рідне привітання від мера Миколаєва, – я звертаюся до кожного, хто може читати ці рядки. Дуже тяжко бути на чужині, дуже. Спитаєте чому? По-перше, хоча ти і знаходишся ніби в безпеці, твої рідні – там, в Україні, де земля кров'ю вмивається. По-друге, ти як сирота... Митарства мої розпочалися о 05:00 ранку 24 лютого. Слово «війна», яке прозвучало з вуст мами, мене просто ввело в ступор! Як?! Всі дні стали одноманітними... Гараж, підвал наших знайомих став для нас другою домівкою. Цілий місяць там! Спати на підлозі, топити дровами, вдень волонтерити: збирали одяг, ліки, продукти. За ліками з самого ранку стоїш по 2-3 години, бо попросили бійці з тероборони, мерзнеш, але стоїш, бо вони їм потрібні. Немає хліба – є ще мука, мама пече пиріжки, збираємо, веземо, передаємо. Коли стало небезпечно, моїм братом було прийнято рішення, що він забирає мене і свою дружину, везе до Львова, а далі ми добираємося на Кіпр, де вони працювали і жили до війни. Ми добирались 7 днів: стояли у потязі 24 години, потяг їхав, стояв, стояв і знову їхав. Сісти немає де, ти стоїш, нічого не хочеш, біль в душі

і в тілі. Але я не жаліюся. Дуже хотіла додому... Що на Кіпрі? Було приємно, що українців тут, у Лімасолі, шанують. Люди виходять на мітинги. Ми теж із Сабіною, дружиною мого брата, і там волонтерили. Їх фірма передала для Збройних сил України багато потрібних речей: бронезилети, окуляри, каски, взуванку, тепловізори. Неодноразово брали участь у заходах. Варто виходити, стукати у кожне серце про те, що нам болить, казати правду. Дуже вразили людей події в Бучі, Ірпіні, Гостомелі, Макарові, Мотижині. У мене тільки одне питання: «За що?!» А брат... Він записався у тероборону Львова, купив бронезилет, отримав зброю. А далі я мовчатиму. Бо боляче, бо сльози не дають дихати, бо тяжко, страшно за усіх: рідних, Маріуполь, Харків, Волноваху, за воїнів. Питання «За що?» не дає мені відповіді, а сьогодні вже 13 квітня... Але вірю! І не сумніваюся! Ми переможемо! Наша армія – це відважні, мужні, самовіддані охоронці. Слава Україні! Смерть ворогам! Слава нації.

Людмила Литвинюк,
вчителька української мови і літератури

МОЯ ДОРОГА ВІЙНИ

Війна... Що ми знали про неї? Хтось мало, хтось багато... Зі шкільних років пам'ятаю святкові паради на 9 Травня, перші весняні тюльпани і слова вдячності ветеранам Другої світової війни. Збереглося шкільне фото, на якому ми, старшокласники, хлопці і дівчата, у військовій формі з автоматами в руках – Почесна варта біля пам'ятника героям війни. Пісню «День Победы» знали напам'ять, а «праздник со слезами на глазах» викликав щирі емоції. Ми дякували за мирне небо і свято вірили, що те жахіття ніколи не повториться, бо війна – це біль, смерть, це зламані долі...

Але вона прийшла, прийшла на світанку, як і тоді у 1941 р. Коли о 6-й ранку син, обнявши мене, промовив стиха: «Мам, війна...», свідомість відмовлялася в це повірити, хоч уже було чути вибухи. Думки роїлися в голові: Чому? Навіщо? За що? Відразу пригадала слова О. Довженка: «Я народився і жив для добра і любові. Мене вбили великі якраз у момент їхньої малості». Думаю, ми теж народились для добра і любові, а нас прийшли вбивати. Прийшли малі, але в момент їхньої більшості. Так, їх багато, але душа в них мала і

розум куций. Моя дорога війни, як і в багатьох інших, почалася 24.02. Вирішили їхати в село до батьків, подумали, що там буде безпечно, адже ніяких стратегічних об'єктів у селі Мотижині і поблизу нема. 25 і 26 лютого було відносно спокійно: хоча йшли бої, чути було вибухи, але віддалено. А 27 лютого будинки вже трясло від колон важкої техніки. Чому «асвабідетелі» зайшли в Мотижин? Бо село знаходиться між Житомирською трасою та дорогою на Київ. На цих обох напрямках до Києва наші захисники їх зупинили. Тоді рашисти з обох сторін поставили свої блокпости, і ми опинилися в оточенні. Що таке «руській мір» всі відчували відразу, бо в перший же день вони стріляли по вікнах будинків, машинах, по людях. Тоді ж було поранено чоловіка із сусідньої вулиці. Коли медик тероборони Сергій Головань і син пораненого везли потерпілого до Макарівської лікарні (за 20 км від Мотижина), то ті нелюди усіх трьох розстріляли на виїзді із села. Родичам не давали забрати тіла, а через днів 5 загиблих підкинули до осель. А далі ще більше жаху, ще більше смертей. Люди розповідали, що знаходили у мішках мертвих роздягнутих

чоловіків (їхній одяг забирали орки, щоб переодягатися). Убитого нашого сусіда і товариша дитинства поховали на його ж городі. Чоловіки збили і поставили наспіх сякого-такого хреста, щоб потім можна було знайти могилу. І така могила у садах та городах Мотижина не одна! Ці варвари не давали хоронити померлих на кладовищах. Люди вже знали, що розстрілюють всіх, кого бачать у дворах та на вулицях. Коли сміливці прийшли до хлібзаводу по хліб, їх і там розстрілювали. За весь період окупації хліба ми не бачили, інші продукти теж швидко закінчувалися. А те, що ще можна було зберегти на холоді, вирішили заховати у бак з-під літнього душу, бо вже знали, що «гості» ходять по хатах у пошуках їжі і забирають усе. І як же важко і боляче було пояснювати сестриним дітям (3,5 років і 5,5 років) чому нема хліба, чому вже нема цукерок і чогось добренького, чому вже навіть млинчика нема з чого спекти (бо ж до війни не готувалися, тому і великих запасів не було). А ще інсулінозалежна дитина, яка, ховаючись разом із нами від шалених обстрілів, мусила колоти собі інсулін у погребі при ліхтарику, бо і світла вже не було. А меншенький хлопчик періодично задихався у сирому погребі після перенесеного коронавірусу. І як їм пояснити, що в погребі треба сидіти дуже тихо. Якось пояснювали, але ж це діти... Ситуацію ускладнювало ще й те, що ми були без зв'язку. Рашисти глушили зв'язок, а 1-2 телефони на всіх, (а нас було 7 дорослих) заряджали у сусідів від генератора. У страху проходили довгі

дні і ночі: гул ворожих літаків (у сусідньому Копиліві скинули дві авіабомби), свист «градів» над головами, потужні вибухи, від яких ми падали на підлогу подалі від вікон. Одного разу вдень від вибухової хвилі зі стелі злетіла люстра. А якщо гатили вночі, то поспіхом одягали сонних дітей (а самі й не роздягалися) і бігли до погребу. Однієї такої ночі під час обстрілів горіло відразу 5 будинків і машини на сусідній вулиці, здавалося, що палає все село. Розуміли, що так довго не протягнемо, що треба якось виїжджати. Але як? Чутки доходили, що всіх, хто їхав під білими прапорами, рашисти розстріляли. Машини розстрілювали щодня, але люди все одно їхали, сподіваючись на удачу. Кому вдавалося проскочити, повідомляли сільській голові Сухенко Ользі Петрівні, яка не покинула

людей і намагалася їм допомагати. Саме до її чоловіка ми якимось чудом додзвонилися, і він повідомив, що колона машин уже рушає. Ми не встигаємо... Але бажання вирватися з того пекла було настільки великим, що за 10 хв. ми зібралися, схопили дітей і, в чому були, рушили в дорогу. І зараз перед очима мама, яка, обіймаючи нас, голосила: «Діточки мої, чи побачу вас ще...» Ми всі добре розуміли ситуацію. Проїжджаючи повз двір Сухенко О. П., ми востаннє їх бачили, бо 23.03 родину забрали варвари і по-звірячому закатували. Про це ми дізналися вже пізніше, десь 29.03, коли батальйон «Крим» і Збройні сили України звільнили Мотижин. А до того перед нами стелилася дорога життя чи смерті – все залежало чи то від наших молитов, чи від волі Божої. Від колони фашистської техніки, яка вже знову їхала в село, нас відділяли повороти, а машину, що їхала за 5 хвилин за нами, вони

розстріляли. Відстань завдовжки в 5 кілометрів з Мотижина до Ясногородки здавалася нам вічністю. На дорозі згорілі цивільні машини та важка техніка, на узбіччі – вбиті люди. Це все і досі перед очима. І ось нарешті наш блокпост. Що ми відчували в той момент, важко передати. Пам'ятаю, як хлопці з автоматами нас заспокоювали, а дітям ми казали, що це хороші солдати, вони нас захищають. Коли у Фастові сестра в магазині купувала хліб, то плакала разом із нею і продавчиня. Мене ж дивувало те, що люди ходять по вулицях, їздять цивільні машини – люди живуть. Пізніше в місті Богуславі я не могла спокійно сприймати розмови про якісь розваги, зачіски та манікюр! Важко було звикнути до думки, що тут інше життя (і слава Богу!), що тут не стріляють, що можна спокійно піти в магазин чи погуляти з дітьми у парку (хоч повітряні тривоги часто лунають). А в селі Розкопанці, де ми зупинилися (це поряд із Богуславом), щиро здивували люди. Познайомившись із нами, сусіди на другий день уже несли картоплю, цибулю, консервацію, навіть сало. Звісно, все це ми могли купити, але ось де щира українська душа. Побачивши, що ми збираємо в лісі сухі поліна, сусідка повідомила про це сільському голові, і в той же день нам привезли дрова. Як можна це забути!? Щоб якось віддячити за турботу, я спитала, чим можу їм допомогти? «Якщо буде бажання, то приходьте в Будинок культури плести маскувальні сітки», – відповіли мені. Звичайно, і бажання, і потреба хоч щось робити для нашої

перемоги були, тому маю вже досвід у цій справі. Не можу не сказати і про те, яке горе прийшло в родину Віктора Олександровича (сільський голова): на цій війні загинув 8 березня його молодший син, випускник Харківського військового вузу. З нами сільський голова розмовляв десь 15 березня і як мужньо і гідно тримався, жодним словом не обмовившись про таку втрату. Людина великого серця і мужнього характеру, він справжній господар села. Ми це бачимо навіть із того, як відгукуються про нього односельці. Отож, переконалися, що біда єднає українців... Але обурює те, що багато наших «землячків» і не понюхавши пороку війни, в перші ж дні опинилися по закордонах та цинічно виставляють фото та відео в соцмережах про своє європейське турне. Звісно, «ситий голодному не товариш». Мали б совість, подумали б про дітей із Бучі, Маріуполя чи Гостомеля (можливо, їхнє місце ви там займаєте) чи про тих хлопців, що так відважно женуть «руську» нечисть із нашої землі. Це не відпочинок за кордоном, це тяжкі дні і ночі. В цьому ж контексті звертаюсь і до всіх противників української мови. Може, це і вас, «русскоговорящих», путін прийшов визволяти? Я не проти інших культур і можу цитувати Лермонтова і Єсеніна. Думаю, треба знати і російську, але на рівні чужої культури. Якщо вже ви

тут живете, ходите по цій багатостраждальній землі, їсте український хліб, то, будьте ласкаві, спілкуйтеся українською. Напевно, настав час переоцінки багатьох фальшивих істин. Ми сьогодні з жахом дивуємося варварству рашистів. А Ірина Фаріон не дивується, бо знає історію, наводить факти втручання «русских» у нашу державність від часів Андрія Боголюбського, який у XII ст. спалив Київ, до путіна. Так, це про нас писав у своєму «Щоденнику» О. Довженко, що «єдина країна у світі, де не викладалася в університетах історія цієї країни, де історія вважалася чимось заборононим, ворожим, – це Україна... Де рості слабкодушким і запроданцям, як не у нас..?» Тож вивчаймо історію, щоб ніякий путін-тупін більше не базикав про «єдиний народ» і що Шевченко і Гоголь – «русские писатели». Пам'ятаймо слова М. Рильського: «Хто не знає минулого, той не вартий майбутнього...» Хочеться вірити, що це вже не про нас, сьогоднішніх, і точно не про наших мужніх захисників, бо вони чітко знають, що боронять свою землю, їх мужності дивується увесь світ!

Слава Героям! Слава Нації! Все буде УКРАЇНА!

**Тетяна Радецька,
вчителька української мови і літератури**

ТЕРОБОРОНА – ІСТОРИЧНИЙ КОД НАЦІЇ НЕСКОРЕНИХ

«**П**о селах і містечках почали спонтанно організовуватись озброєні ватаги людей різного віку під проводом обізнаних з військовою справою громадян для самозахисту. У деяких місцевостях загони самооборони... кількістю і вмінням дорівнювали невеликим військовим з'єднанням»... Це не новини нашого часу, це спогади отамана Гонти (І. Лютий-Лютенко) доби української революції, яким вже виповнилося 100 років. Звідки у вчителів, водіїв, айтишників усвідомлення як зводити блокпости, організувати патрулювання, створювати перепони для ворожої бронетехніки? «Якщо не знаєш, що робити, тоді роби Січ!» – приказка, яка могла з'явитися саме в нашого народу. Наскільки далеко ми можемо зазирнути, щоб зрозуміти звідки у мирного цивільного населення готовність ставати на захист зі зброєю в руках? Варто пригадати, що саме непрофесійні вояки складали ополчення. Ополчення слово відоме нам з княжої доби Руси-України. Ополчалися, тобто йшли воювати, ковалі, гончарі, кожум'яки в разі, якщо Києву загрожували орди східних завойовників. У війні за власну волю і державу під проводом Богдана Хмельницького менш ніж за два місяці військо зросло в десять разів і сягнуло ста тисяч! Під час війни з На-

полеоном українці, які завжди готові були виступити проти агресора, добровільно організовували численні кінні і піші полки – створили ополчення. Перебуваючи в Києві зараз, будь-хто, знайомий із світлинами Другої світової, відчує себе у страшному вересні 1941 року. Так само під загрозою наступу нацистської армії кияни зводили укріплення, варили протитанкові їжаки, захищали історичні пам'ятники. Високим званням «Київ – місто-герой» було вшановано дії народного ополчення по організації оборони столиці нашої України. Так само у 2022 році кожен населений пункт і, звичайно, передмістя столиці відчайдушно, віддано, беззастережно захищали не тільки Збройні сили України, але і територіальна оборона. «Будуй січ!» – історичний наказ, підхоплений нашим поколінням від самооборонців доби української революції. Сто років тому самоорганізований повстанський рух Харківщини, Київщини, Одещини, Подніпров'я, Донеччини боронив свої рідні села, школи, храми від «асвабідателів» зі Сходу і червоних комуністів, і білих «великодержавців». Радянська пропаганда викривляла образи наших захисників, бо, звичайно, забути такі події народ не міг. Але історія все розставляє по своїх місцях. У кожному тероборонівці впізнаєш звияжного Чучупаку з Холодного Яру, чи отамана Гонту з Півдня, чи Демида Ромашку з Чернігівщини. Розумієш, що під сучасним камуфляжем історично загартована готовність боронити «свою хату з краю, краю, що найкращий в світі». І коли будуть зняті балаклави, тоді буде назване ім'я кожного героя цієї війни! І ми обов'язково вшануємо наших рідних і близьких, наших учнів і вчителів, як тільки здобудемо Перемогу! Слава Україні! Слава нації нескорених!

Дистанційне навчання учнів гімназії під час російської агресії ввійшло у свою колію і знайшло багато прихильників як у містах і селах України, так і далеко за їх межами. Творчі роботи, відповіді на запитання, роздуми про патріотизм нашого сьогодення у порівнянні з закликами Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки: «борітеся-поборете», «лиш боротись-значить жити», «що сльози там, де навіть крові мало»...говорять про національний гарт наших старшокласників. На уроці української літератури учні 10-В класу отримали завдання: написати твір-роздум «Громадянська лірика Лесі Українки у нашому сьогоденні».

Пропонуємо міркування Захара Замірайла

**Ні, я жива! Я буду вічно жити!
Я в серці маю те, що не вмирає!**
(Леся Українка)

*І ти колись боролась, мов Ізраїль,
Україно моя! Сам Бог поставив
супроти тебе силу неблаганну
сліпої долі. Оточив тебе
народами, що, мов леви в пустині,
рикали, прагнучи твоєї крові,
послав на тебе тьму таку, що в ній
брати братів не пізнавали рідних...*

Від того часу, як був написаний Лесею Українкою твір «І ти колись боролась, мов Ізраїль», минуло 118 років. Ми жили у мирі і спокої. Та ось на Лесину рідну землю, яку так любила поетеса («А в серці тільки ти, коханий рідний краю»), прийшов ворог, який сьогодні несе смерть, руйнує будинки невинних людей, школи і садочки, міста і села, плюндрує мою Україну. Не щадить ані дітей, ані жінок, ані людей похилого віку, які вже не можуть захистити себе. Голос поетеси ніби зараз лунає від побаченого у знищених Бучі, Бородянці, Ірпіні, Чернігові, Маріуполі, і її сльози, навіть найбільш гіркі, не можуть зарадити народному горю: «Що сльози там, де навіть крові мало». Черговий Лесин ювілей припав на дні великого болю, сліз, але і великої сили. «Contra spem spero...» звучить в голові, як нагадування не складати зброю, не падати духом, не коритися лихій долі. Не спати камінним сном байдужого раба, бо... «лежачим краю рідного нема». І зараз нам дуже потрібне «благословенне слово, що гартує», слово, що стає зброєю, силою, наснагою попри все. Леся Українка з нами в цей пекельний час боротьби з ненависним, одвіч-

ним ворогом: «Хто не жив посеред бурі, той цини не знає сили». Її протестуючий голос благословляє наших захисників на звияжну боротьбу і супроводжує їх у боях за визволення України від рашистів.

*Хто волі ще не відцуравсь,
Нехай іде до бою!
Хто пам'ята про славу й честь,
До зброї! хто за мною?*

Непрості часи, які переживає зараз наша країна, потребують особливого натхнення та сили, і слова Лесі Українки є пророчим дороговказом: «Даю тобі сей меч, дарма, що ти не сильна, // Мій меч не тяжкий для відважних рук». Битва буде нелегка, будуть поразки, падіння, страшні жертви і кров. Та все це дарма: «Я знаю се і жду страшних ночей, //І жду, що серед

них огонь той загориться, // Де жевріє залізо для мечей,
// Гартується ясна і тверда криця».

Повномасштабна війна стала нашим повсякденням. І нині гору беруть емоції. Емоції різні — від розпачу і страху до ненависті, люті та презирства до окупантів. Кров загиблих і поранених розбудили священний гнів до ворогів і бажання помсти «вогнем, отрутою, мечем двосічним туги». «Коли вам страшно, — каже поетка, — геть з дороги», «летить безумна пісня — стежіться!» Бо ж сама авторка вже не в стані припинити боротьбу, їй гидко, вона не в змозі навіть подумати про капітуляцію, а на саму думку таку «рука стискає невидиму зброю, і в серці крики бойові лунають». В боротьбі проти російського ворога гуртуються не лише мільйони українців, а й мільйони чесних борців за свободу, за незалежність, за мир у всьому світі. Це про вірних синів і дочок говорить поезія Лесі Українки:

*Та хоч би й крила мені солов'їні,
І воля своя, —
Я б не лишила тебе в самотині,
Країно моя!*

Любов Лесі Українки до свого народу нерозривно поєднувалася у її волелюбній душі з почуттям дружби народів, які сьогодні разом з українським народом відстоюють нашу і одночасну свою незалежність.

*Наш край віддавна вільний був,
Таким повік він буде;
Ви бачили, як прав своїх
Боронять наші люде.*

Українці показали всім, як це бути Нацією з великої літери. Нацією свободолюбивою і міцною. І цілий світ дивиться із захопленням на Україну через таку силу духу українців, які із неймовірною завзятістю, відданістю та самопосвятою борються проти російських окупантів, звитягу яких пам'ятатимуть сьогоднішні і майбутні покоління.

*Коли ти боронитимеш волю
Й самостійність народу твого,
Ми повік шанувать тебе будем
І любити, як друга свого.*

Страшні часи, але ми вистоїмо. Бо в серці маємо те, що не вмирає, бо за нашими плечима і Шевченко, і Франко, і Леся Українка... І всі ті, які віддали життя за Україну. Всі ті, які зараз боронять рідну землю.

ПОЕТИЧНІ ВІЗЕРУНКИ

Поезія – це художній образ, мистецтво слова, особливе піднесення душі. Вона пробуджує емоції від ніжно-таємничих до полум'яно-вибухових. Поезія дає духовне натхнення і велику віру у власні сили.

Війна змінила наше життя. «Слово, моя ти єдина зброе!» – писала Леся Українка. І сьогодні, коли рашисти плюндрують нашу землю, учні гімназії дають свою оцінку окупантам.

Але розпочну я з іншого. У 2007 році у видавництві «Новий друк» вийшла моя збірка поезій «Зоряні побачення», в якій був поміщений один із віршів, що перегукується з нашим сьогоднішнім. Пропоную його вашій увазі:

*Козацький степ, затамувавши подих,
Благословляє хлопців-козаків.
За Україну! На ворожі орди,
За Україну стяг замайорів.*

*Величний день. Шануймося в поході.
Вуста дівочи – і не треба слів.
З яких сторін чекати нам свободи,
Чекати переможних прапорів?*

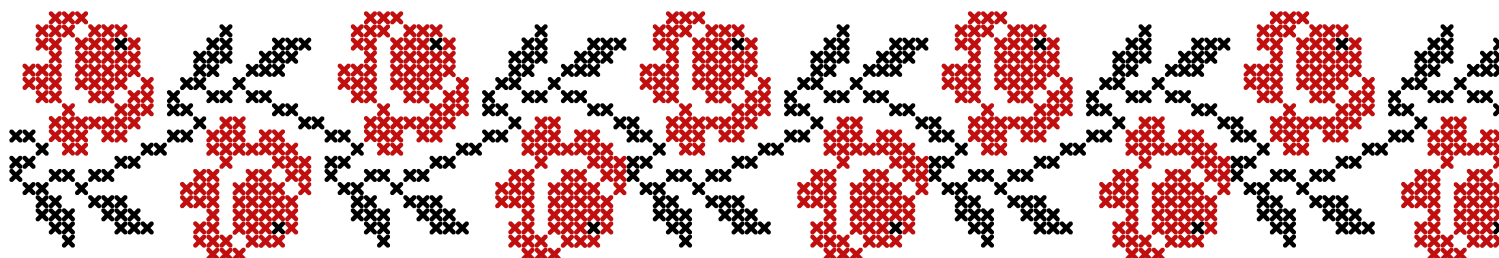
*І від весни аж під осіннє небо
Козацька шабля кликала у бій.
За Україну нам стояти треба,
За Україну до загину стій.*

*За нашу пісню про здобуту волю,
Чумацький шлях у тисячу доріг.
Вартуй, вартуй своєю головою
Святий землі козацької поріг.*

На мій заклик до учнів надіслати свої вірші, в яких відображена війна з російськими загарбниками, відгукнулося чимало школярів, а також вчителі Володимир Гулько та Олена Марухненко. Ось такі вони патріоти України.

Дякую вам, друзі, за вашу активність і небайдужість до подій сьогоднішнього дня.

Володимир Гнатюк,
головний редактор часопису «Дніпровська Січ»

* * *

Для щастя треба тільки Перемога

Ми думали: життя таке складне...
 Усе було не так, всього нам мало.
 Враз замінили ранок судним днем,
 Бо ворог в серце застромив кинджала.
 Ми думали – корінням проросли,
 Що нас уже не вирве жоден вітер.
 Якими ми найвними були,
 Мільйони українців вже по світу.
 Ми думали, що рідні нас завжди
 Триматимуть сильніш за теплу руку.
 Тоді не знали страху і біди,
 Не вірили, що близько так розлука.
 Ми думали, що навіть буревій
 Не зможе дім ніколи поламати.
 Злетів над нами демоничний звір,
 Спалив, розрушив стіни й дах у хати.
 Проходить все і це також пройде,
 Ніщо ніколи не триває вічно,
 Поборем тьму, і знову день прийде,
 Хоч зараз світ вмістився у наплічник...
 Ми думали: життя таке складне,
 А миру просим на колінах в Бога.
 Тепер у нас бажання лиш одне:
 Для щастя треба тільки Перемога!

Луців Варвара, учениця 9-Г класу

* * *

Зупиніть цю планету, я повинна зійти!
 Бо не можу я так більше жити...
 Де в підвалах лежать наші любі жінки,
 Ну а поруч згвалтовані діти...
 Руки ноги потвори в'язали малим,
 Гвалтували ті душі маленькі.
 Катували до смерті наш рід козаків,
 На очах ви вмирали рідненькі.
 Як повірить в цей жах?
 Неможливо й сказать...
 Мізки плавляться від божевілля...
 Не могла я собі уявити оте,
 Що у нас відбувалось свавілля.
 То не звірі – у звірів присутня душа,
 То чорти повилазили з пекла!!!!
 Боже милий, відправ їх, будь ласка, назад
 У довічні муки запеклі!
 А малих янголят забори ти собі,
 Возз'єднай їх з родинами, Батьку.
 Закатовані сім'ї ти в рай забори...
 Приділи їм любов та житлом наділи,
 Щоб забули жахи, що були на землі,
 Щоб пливли лиш хмаринками в небі.
 Боже милий, почуй ти молитви мої.
 Захисти, збережи і теплом наділи...
 Й упокояться душі померлих...

Олена Марухненко,
вчителька української мови і літератури

* * *

Загадаю бажання, найдорожче у світі,
Щоб настав мир в країні і не гинули діти,
Щоб під небом блакитним колосились поля,
Щоб країна моя і ще більше цвіла.
Щоб не плакали мами в журбі над синами,
Йї перемога настала в боротьбі з ворогами.
Щоб батьки всі в достатку свій вік доживали,
А усюди пісні українські лунали.
І країна розквітне. Незалежна і Вільна,
На землі дорогій більш не буде свавілля.
Бог підтримку надасть. Неодмінно, я знаю.
Ось ти чуєш: «Прийшла Перемога!» – лунає.
І бажання здійсниться, я впевнена в цьому!
Україна моя – ти не зникнеш ніколи!

Олена Марухненко,
вчителька української мови і літератури

* * *

Ночі сповнені жаху, ночі весняні,
Доли придніпровські зараз у вогні...
Ще не квітнуть каштани,
Тільки початок весни
Україна єдина, ми її вірні сини!
Суне військо вороже,
Б'є по схилах Дніпра,
А на околицях міста ворожий танк догора.
Вже не спить рідне місто,
Котрий день йде війна,
Гинуть діти вкраїнські,
І їх смерть не мина.
Знов завітнуть каштани,
Бути миру й добру!
Слава нашим героям!
Слава ЗСУ!

Гайовий Ілля,
учень 7-Д класу

* * *

УКРАЇНА ПЕРЕМОЖЕ

Об'єднала всіх війна і поріднила,
Дух козацький славний відродила.
Всі повстали на рашиста-окупанта
З нами Бог Святий і впевненість Гаранта.

Волонтери, наче янголи із неба,
Всім нужденним довезуть, що треба.
Лікарям також уклін низький
За їх труд і запал бойовий.

Слава Богу! Слава Україні!
Збройним силам слава і хвала.
Очі дивляться у небо мирне, сине
Перемога зійде до чола.

Рідна ненецько, вкраїночко кохана,
Ти в усьому світі будеш знана.
Ти відродишся і станеш веселкова,
Неймовірно гарна, а також казкова.

03.04.2022

Володимир Гулько,
вчитель предмету захист України

* * *

УКРАЇНА

Моя країна – то козацька мати,
 Це Березиня славна для усіх.
 Кацапам хочу знову я сказати,
 Що будем вас душити як тих бліх.

Не суньте ніс свій, вас сюди не просять!
 Для нас ви орки, раша та орда.
 Вас вийти байрактарчики попросять,
 Зламають вам звіриноного хребта.

Гримить війна в моєму ріднім краю,
 Що «руській мір» прийшов «асвабаждать».
 Як корабель пішов на мертву палю,
 Так і росія ляже спочивать.

02.04.2022

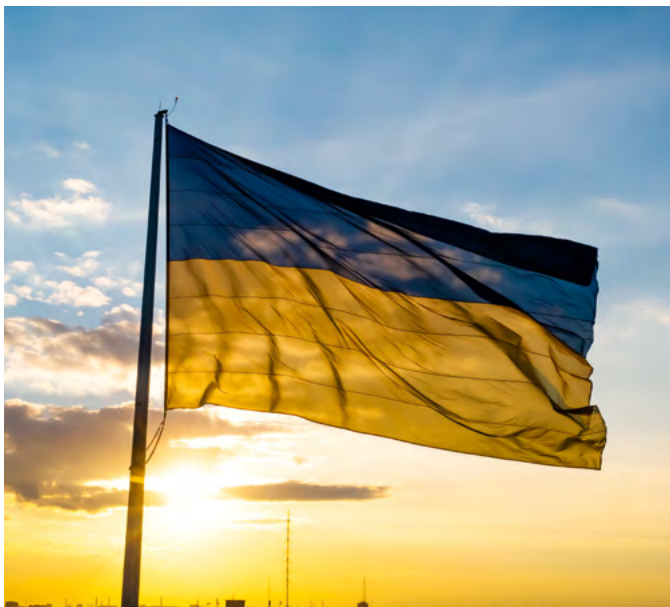
**Володимир Гулько,
 вчитель предмету захист України**

* * *

Наша Україна – Свята Матір,
 Стала бити грізно москалів.
 Мужніх козаків їм не здолати!
 Все прийдеться кату пригадати
 І погнати у сибірський хлів.

22.03.2022

**Володимир Гулько,
 вчитель предмету захист України**

* * *

Все почалося у зимовий ранок,
 Під звуки вибухів зустріли ми світанок.
 Війна прийшла до мирного народу,
 Щоб відібрати у людей свободу.

Жорстоке військо нищить Україну
 І перетворює державу на руїну.
 Невинні душі мучить і вбиває
 Та силу духу зроду не здолає.

Ми не забудемо ніколи цю весну,
 Криваву і безжалісну війну.
 Зруйновані надії, мрії, долі...
 Та відчайдушну непокору чужій волі.

За геноцид і за усі страждання
 Іде страшна відплата й покарання.
 Через роки, віки, тисячоліття
 Ми не пробачимо ніколи ці жахіття.

Народу ще небачене єднання,
 Відвага, героїзм, протистояння.
 Затяту відсіч ворогам дають,
 І Збройні сили в пекло їх женуть.

За нами точно буде Перемога,
 Чекає ворога лише одна дорога –
 За кораблем російським вслід піти
 І в землю українську полягти.

Навіки згинуті повинно люте зло,
 За нами правда, світло і добро.
 Ми відбудуємо ще крашу Україну
 Під мирним небом і завжди єдину.

**Юлія та Яна Сіраки,
 учениці 11-В класу**

* * *

Дітей України треба берегти,
Вони – як небо, вічне і святе...
Бог дав нам змогу всім рости,
Та ворог спалює мости.

Ми – діти-українці, малі патріоти,
Навчались, гуляли, щасливі були.
Життю раділи, ходили на салюти
У різних містах України жили.

Та ніби грім лютий
Увірвався в наш край.
Загриміло, завили сирени,
Заплакали люди, зажурилися клени.

Матусі відправили любих синів,
На війну, на захист Вітчизни.
Чекають на звістку, як тих голубів,
З Перемогою для всієї України.

Дітей України треба берегти,
Вони – як небо, вічне і святе...
Ми є майбутнє рідне, золоте,
Що буде свою землю захищати!

22.03.2022

Владислав Самозван,
учень 7-Д класу

* * *

«Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає...»
Ці слова Шевченка,
Мабуть, кожен знає.

Зараз всі ми, як ніколи,
За Мир об'єднались.
Ворога проклятого
З Батьківщини гнати.

Українці – народ вільний,
Нас нікому не здолати.
Свою неньку-Україну,
Завжди будем захищати.

Борітеся – поборете
Рідні українці,
У Вас віра, у вас воля,
Хоч ми й наодинці.

Та ніколи не зламати,
Наший дух завзятий,
Ще Дніпро нам усміхнеться
Й Україна-мати!

23.03.2022

Владислав Самозван,
учень 7-Д класу

* * *

Летять набої – схилили голову тополі,
Жага до волі знову гріє воїнам долоні.
В полоні спогадів у пам'яті тримаю колір
Рідних очей, що наче полум'я світить, боронить.

У пеклі, там, де двохсотими всіяно поле,
Що йшли війною в Україну, країну героїв,
Страхи немає, та й кулі минають,
Лунає команда: «До бою!»
Ті, що з мечем, ви, наче дощем, вмиєтесь кров'ю.

Моя країна – країна сильних людей,
Вільних ідей, обіцяю, настане день,
Відступить темрява, сонце зійде,
Бо з нами Бог, за нами правда, що нас веде.

Полум'я люті палає у грудях,
Орки не люди, пощади не буде,
Ніщо не забуте у пам'яті нашій,
Хліб-сіль не чекайте, зустрінемо кулями,
Готуйтесь до бурі під нашими дулами.

Моя країна – країна сильних людей,
Вільних ідей, обіцяю, настане день,
Відступить темрява, сонце зійде.
Той, хто прийшов з мечем, від нього й впаде.

**Віхтюк Роман, учень 5-Д класу
разом зі старшим братом Дмитром**

Малюнок
Коновалової Анастасії,
учениці 7-Д класу

У МОЄ ЩАСЛИВЕ ДИТИНСТВО УВІРВАЛАСЬ ВІЙНА

Таке страшне слово «війна»... Раніше для мене це слово було дуже чуже та відоме лише з уроків історії. Не дивлячись на мій юний вік, я змушена проживати всі відголоски цього страшного слова. Проносити крізь розум і душу біль та страждання ще вчора зовсім невідомих для мене. Війна – це смерть, розруха, відчай, тривога та розгубленість. Ці трагічні події багатьох із нас змусили змінити цінності життя та пріоритети у ньому. Вони спонукають нас боятися і хвилюватися за своє життя і за життя наших рідних, переживати розлуку з рідною домівкою, звикати до чужини. Одночасно і радіти таким простим речам, як тиха та спокійна ніч, сонячний новий день, чи мати можливість обійняти рідних... Скажу про себе, я щиро вірю у нашу перемогу, бо наша нація найсильніша, найпатріотичніша і наймогутніша нація у всьому світі. Я щиро бажаю кожному українцю незламного духу, віри у нашу пе-

ремогу, не втрачати гідності, надії та любові до ближнього, берегти свою родину та неньку Україну. Слава Україні!

Дерев'яно Софія, учениця 8-Б класу

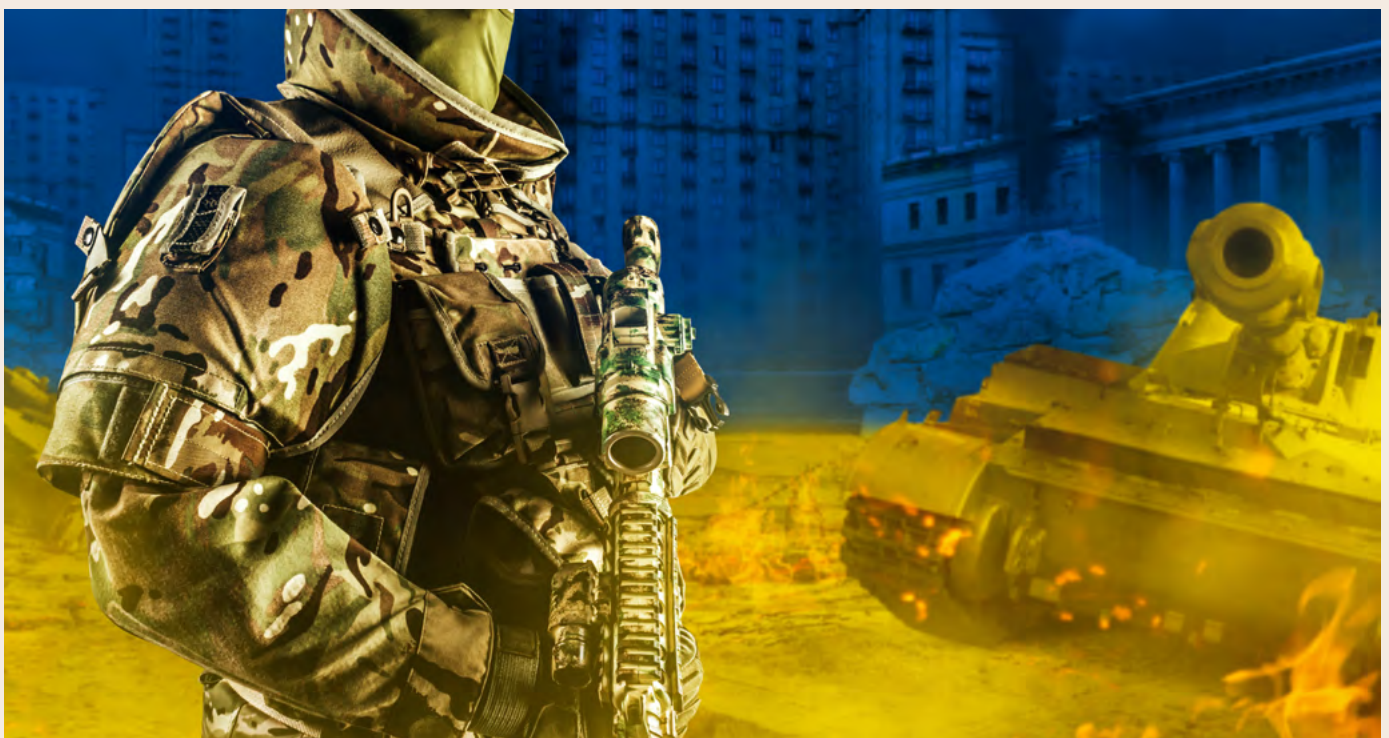
БОРІТЕСЯ-ПОБОРЕТЕ, ВАМ БОГ ПОМАГАЄ!

24 лютого 2022 року настав складний час у житті всіх українців. О 5:00 ранку російський ворог почав бомбити Україну. Зараз жоден українець не може стояти осторонь подій, які відбуваються навколо нас. Багато людей почали висловлювати відверто свою життєву позицію, зрозуміли, що нічого боятися, бо Україна – демократична і правова держава. Все населення країни об'єдналося, тому що підтримка в складну хвилину дуже важлива. В українцях поєдналися любов до Батьківщини та боротьба за неї. Після Майдану в українців прокинулися давно забуті почуття самопожертви за державу і відповідальність за майбутнє країни, але найбільшого розуміння ці почуття досягли лише зараз. Всюди лунає «Слава Україні!» та «Все буде Україна!». Люди передають воїнам важко зароблені кошти та зібрані продукти, а інші добровольцями воюють, ризикуючи власним життям. На мій погляд, саме завзята готовність до захисту своєї Батьківщини є фантастичною особливістю української нації. Лише зараз я розумію, як важливо відчувати себе одним народом із правом бути вільним, обирати майбутнє, почуттям власної гідності і правом жити у власній незалежній державі. І сьогодні, як ніколи, сприймаєш біль кожного слова у віршах Т.Г. Шевченка, який любив Україну понад усе і вірив у щасливе майбутнє. Саме за цей жажливий мі-

сяць ми побачили, наскільки віщі пророцтва великого Кобзаря. Я вірю, що ми переможемо і будемо жити у вільній та незалежній країні, бо нам Бог помагає! Як ніколи в жилах українців оживає козацька кров саме зараз, козацький дух, патріотизм і любов до Батьківщини!

Грандовська Дар'я, учениця 9-Г класу

МИ – УКРАЇНА!

Люба наша Україно, красива, могутня, співуча країно! Ми народилися тут, жили, навчалися, створили й вірили в щасливе майбутнє. Але все це перекреслила жорстока загарбницька війна. Прокляті російські орки прийшли до нашої країни та перетворили життя людей на пекло. Окупанти знищують на своєму шляху все: пологові будинки, школи, дитячі садочки, театри, храми, споруди, яким вже сотні років, а найстрашніше – забирають життя дітей, молоді, літніх людей і всього мирного населення. Та ворог не врахував незламності нашого народу, міцності духу та невичерпного прагнення до свободи. Про це віками стверджували наші майстри слова: «Народ мій є, народ мій завжди буде, Ніщо не перекреслить мій народ!» (В. Симоненко); «Борітеся – поборете, Вам Бог помагає!» (Т. Шевченко); «А ви думали, що Україна так просто. Україна – це супер. Україна – це ексклюзив. По ній пройшли всі катки історії. На ній відпрацьовані всі види випробувань. Вона загартована найвищим гартом. В умовах сучасного світу їй немає ціни.» (Ліна Костенко). У кожному куточку України триває запекла боротьба. Наші славні Збройні сили б'ють ворога на всіх фронтах. Привид Києва обороняє небо, один за одним знищуючи ворожі літаки, на морі топлять кораблі, а чого вартують сухопутні батальйони і тероборона, які інколи навіть з мінімальними шансами, але витісняють ворога з окупованих територій. Люди, які залишилися без їжі, води та ліків, але стійко чинять опір рашистам. Є міста і села, які зруйновані вщент, але це – Україна. Наші діти за-

раз народжуються в бомбосховищах,

нас намагаються стерти з лиця землі,

наш дух, нашу мову,

наші цінності,

нашу незалежність. Але ми – Україна!

Ми витримаємо, бо ми діти

козацького роду, сильного й

могутнього! Ми

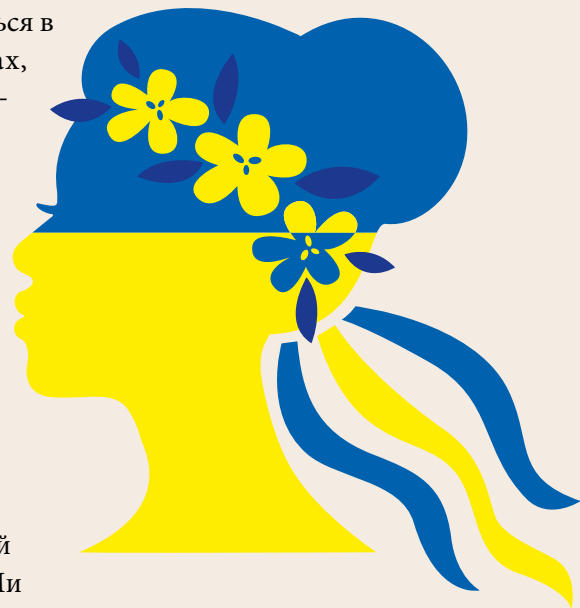
ніколи не пробачимо ворогам смерті наших дітей.

Запам'ятаємо звуки сирени, свист куль, гуркіт ракет, плач жінок. Діти, підлітки та молодь – ми всі стали

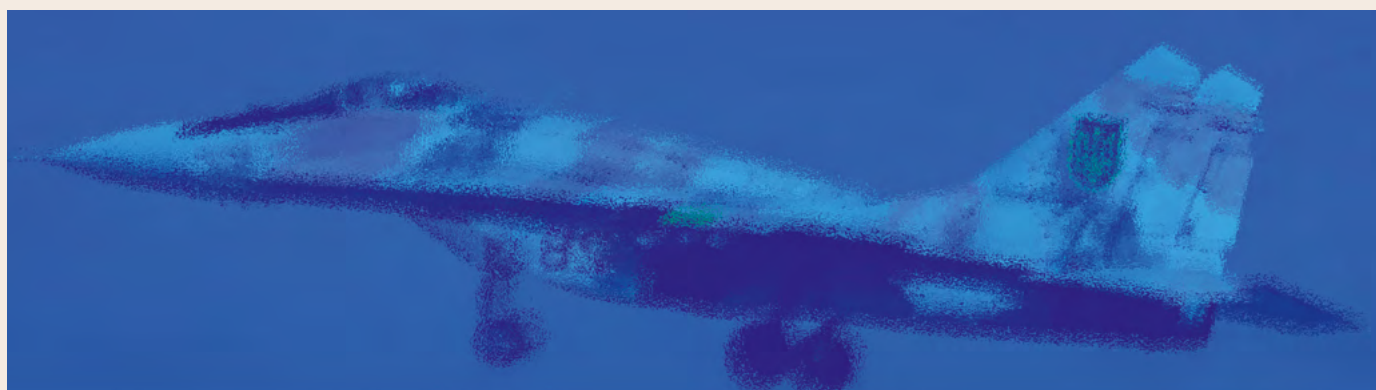
дорослішими, змінилися наші цінності в житті, у біді пізналися справжні друзі. І ми віримо в нашу перемогу,

бо ми нащадки великого пророка Тараса Григоровича Шевченка, який своїми настановчими творами спонукав до боротьби за права та волю українського

народу: «Поховайте та вставайте, кайдани порвіть і вражою злою кров'ю волю окропіте...», «Наша дума, наша пісня не вмре, не загине... От де, люде, наша слава, Слава Україні!»

Клюшник Регіна, учениця 9-Г класу

ПРИВИД КИЄВА

БОЖЕ, УКРАЇНУ ЗБЕРЕЖИ

24 лютого 2022 року розпочалась страшна, безпричинна, бездумна війна росії проти України. Моєї вільної, незалежної, найкращої батьківщини. Лихоліття зірвало з місць тисячі і тисячі українців. Наша родина в будь-які часи іде до одного і того ж... Це місце нашої сили, де народились і жили предки по маминій лінії. Це славна Київщина, правічна хлібниця, яка славиться чорноземами, річками, лісами, старожитностями. Тут у кожній хаті зараз кияни, кияни, кияни... Місцеві і приїжджі, знайомі і незнайомі. Нас усіх звела Сквирщина. Перші ознаки війни дуже болісні. Постійні повідомлення про розгортання воєнних дій; наші чоловіки – члени (невідомого раніше об'єднання) територіальної оборони патрулюють вночі вулиці села, адже зовсім поряд стражденна Житомирщина, на землях якої уже окупанти. Тому всі на чатах постійно. Переповнює жаль за мирним життям, особливо, коли сидимо у темряві (вікна зашторані, щоб не пробивалось світло). В один з таких вечорів ми всі: і дорослі, і малі – співали гімн. Карбували кожне слово і свято вірили, що наш козацький дух перемаже як завжди. Страшно було іншої ночі, коли була повітряна тривога. Ми в суцільній темряві вийшли з будинку і побачили за-

граву на видноколі. То горіли поцілені ворогом цистерни у Василькові. Взагалі, ми вже орієнтуємось, у якій стороні бахає біля Києва, Василькова, Білої Церкви. Коли лягаємо спати, кладемо поряд все необхідне, щоб у разі чого швидко одягнутись і схватись у погребі, а тепер і це недоцільно, кажуть. Дуже переживаю за батька, який залишився у Києві допомагати тероборонцям, за бабусю, яка доглядає важко хвору сусідку, за чоловіка тітки, який взагалі знаходиться десь там у східній фронтівій стороні. Тому переборюючи тривожний стан, ходимо у місцеву школу плести сітки для наших захисників, бабуся їздить у Київ на чергування, а повернувшись, пече коржики місцевим охоронцям. А ще я з мамою і тіткою ведемо свій інформаційний фронт: займаємось волонтерством, намагаємось достукатись до зомбованих росіян через блогерів-мільйонників, надаючи правдиву інформацію про війну, перешкоджаємо розповсюдженню фейкової інформації у телеграм-чатах та на різних сайтах. Ми усвідомлюємо, що настали важкі часи не тільки для людей, а й для братів наших менших, тому опікуємось цілим гуртом наших і не зовсім наших тварин. Тут у нас є бігль Тайлер, хаскі Лютік, йорк Марго, кішки елітних порід Мілагрес, Джулія, Пепел і звичайний сільський собака-друг Шарік. В день тільки потеплішало, наводимо чистоту на вулиці. У нас уже зацвіли підсніжники, з'являються крокуси, пробиваються нарциси, тюльпани... Боже, як хочеться Миру на нашій землі. Хочеться якнайшвидше прокинутись від цього страшного сну, хочеться продовжити навчання у рідній затишній гімназії і працювати, працювати на благо нашої України. Боже, Україну збережи.

ВІКОВІЧНА БОРОТЬБА З РОСІЄЮ

У всі часи наш народ протистояв російській агресії, це були і військові конфлікти, і політичні, і боротьба на культурному фронті. І не дивно, бо росія завжди нас пригнічувала (якщо не брати до уваги часи Київської Русі, коли росії не було). От до прикладу: коли російська імперія тільки формувалася, цар Петро I вкрав у нас майже все, якщо не все! А саме: назву, історію і навіть абетку! А нас стали називати Малоросія! Чи ще один дуже відомий приклад – голодомор. Голодомор є найбільшою катастрофою в новітній історії України. Можна зауважити, що голодомор створила влада СРСР. А ще в часи радянської окупації була знищена майже вся українська інтелігенція. А у так звані «героїчні часи» війни радянського союзу з Німеччиною, українців пускали як гарматне м'ясо і здавали наші території. І зараз відбувається пригнічення з боку росії. Путін підступно розпочав проти нас війну, використовуючи, крім всього, і заборонену зброю, вбиваючи мирних людей та дітей. Хоча до цього часу вони вважають, що ми всі «братські країни». Росія старший великий брат, а ми та Білорусь молодші, і це абсурд! Пригнічення відбувається не лише військове, але й моральне зі сторони російських громадян. Часто чую від них питання: «Що ми вам зробили?», «Чому воює ваша влада, а страждаємо ми?» і таке подібне. Хоча самі пишуть принизливі коментарі, як от: «Як у бункері сидиться?», «Можеш друкувати не свинячою мовою?». До речі, в росії побутує твердження: «Україну ство-

рила росія». Так от, все точно навпаки. Україна створила росію. Як? Все дуже просто. Юрій Довгорукий, син Всеволода Володимировича Мономаха, загарбав нові землі, які назвав Москва. Наостанок хотілось би написати мої сподівання про те, що буде з Україною через років 5... Україна в складі ЄС та НАТО, Крим і Донбас з нами, у нас немає ворогів, ми все, або майже все відбудували, з'являться нові квартали та райони, про нас знають у всьому світі, а росія вже 4 роки як розпалась на малі країни.

Денис Гураль, учень 5-В класу

МИ ЩЕ НІКОЛИ НЕ БУЛИ ТАКИМИ ЄДИНИМИ І МОГУТНИМИ

Сьогодні двадцять восьмий день війни. Майже місяць, як тисячі українців були змушені покинути власні домівки через початок повномасштабної російсько-української війни. Дуже страшно прокинутись зранку і зрозуміти, що звичне життя завершено, у країні введено воєнний стан, а мирний прапор перейняв забарвлення бойової готовності. Відчуті пронизуюче розчарування до людей, з яких раніше брала приклад; розставити пріоритети і чітко зрозуміти, що насправді зараз дуже важливо взяти себе в руки, активізувати всю силу волі та критичне мислення. Так почалась нова сходинка життя для мене і мого народу. Ми ще ніколи не були такими єдиними і могутніми, ще ніколи так не пишалися нашими Збройними силами та Президентом. Наші очі ще ніколи не палили такою люттю, як зараз. Україна завжди пам'ятатиме і ніколи не пробачить зруйновані дороги, будинки, лікарні, знищені та окуповані міста, тисячі загиблих цивільних, серед яких більше сотні дітей. Іноді мене лякає, як здоровий націоналізм перетворився на культуру ненависті та русо-

фобії. Я ніколи не багатиму смерті та знищення російському мирному населенню. Але я щиро бажаю їм дожити до нашої Перемоги і відповісти за усі свої слова, дії та бездіяльність. Нехай відбудовують наші міста, стануть вигнанцями та небажаними гостями у цивілізованому світі і живуть в ізоляції та носять білоруський трикотаж. Так почнеться їх нова сходинка життя. Різниця лиш в тому, що з кожним кроком ми підійматимемося вгору, а вони спускатимуться все нижче і нижче, поки не доберуться до заслуженого пекла. Це було великою помилкою напасти на народ, що зупиняє танки голими руками і влаштовує мітинги на окупованих територіях. Де підлітки зливають паливо з ворожої техніки, а звичайні міщани виявляють диверсантів у сховищах. Проекція майбутнього російської федерації вміщується в одній фразі сучасного політика: «Якщо ви сюди зайдете, ви звідси вже ніколи не вийдете, це ми вам обіцяємо! Ласкаво просимо до пекла!»

Рахуба Діана, учениця 9-А класу

ВІЙНА ЗМІНИЛА НАШЕ ПОКОЛІННЯ

Цікаво, як в один момент може змінитись життя мільйонів різних людей, як в один момент мільйони людей проймуться неймовірною жагою помсти. Миттєво зовсім різні люди можуть стати тобі найближчими, а ті, кого ти вважав друзями, більше ніколи не отримають від тебе повідомлення. Війна – це страшне явище, але водночас дуже повчальне. Війна змінює людей назавжди, показуючи, хто є хто. Більшість з нас, напевно, ніколи не приділяли багато уваги словам, якими розпочинається Гімн нашої країни. «Ще не вмерла України ні слава, ні воля». Зараз ці слова лунають по-іншому, правда ж? Вони ніби наповнюються новим змістом. Ми часто чули безліч історій про важку долю українського народу, про кріпака Шевченка, про поділ територій України між поляками та московитами, про заборону української мови. Це все здавалось нам частиною історії, яка більше ніколи нас не торкнеться у сучасному та цивілізованому світі. Але 24 лютого все змінилось. Ми стали частиною цієї страшної історії. Нашу Україну знову вбивають, просто беруть і вбивають все те, що так давно закладалось нашими предками. І найстрашнішим є те, що вони вбивають не тільки наше минуле, а й майбутнє. Вони видають це за «порятунок», прикриваючись вигаданими історіями. Вони хочуть вписати нас у свою історію... ясна річ, це

їм не вдасться. Коли рашисти прагнуть вбити наш патріотизм, вони його тільки подвоюють. Ми – майбутнє покоління цієї держави, і ніколи не забудемо того, що робили вони тут у нашій юності. Ми відбудуємо нову сильну країну та не дамо нікому забрати в нас те, що тяжко створювалось століттями. За що боролися наші поети, політики, науковці і всі інші достойники! Війна вже змінила наше покоління і буде змінювати його до дня нашої Перемоги. Вона загартує в наших головах поняття свободи та патріотизму. І до кінця свого життя кожен з нас буде любити Україну, як рідну матір. Слава Україні!

Козієвський Даніїл, учень 9-Г класу

НЕСКОРЕНІ ВІКАМИ

Український народ має героїчну історію. Століттями формувалася наша національна самосвідомість, тривала боротьба за волю та незалежність. Скільки б не було кровопролитних війн та тиску від інших держав, що зазіхали на свободу українців, український народ сміливо відстоював, захищав та оберігав свої землі, культуру та мову. Цим він і славиться – своєю нескореністю, незламністю духу, хороброю боротьбою за Батьківщину та справедливість. Не раз українці доводили, що наш народ ніщо і ніщо не зможе перекреслити. Не так давно Україна нарешті заслужено здобула свою незалежність. Вона продовжує розвиватися та вдосконалюватися, одночасно зберігаючи свою давню культуру та особливі традиції. І навіть тоді, коли вона стала самостійною державою, їй не дають довгоочікуваного спокою, російська федерація починає жорстоко посягати на наші українські землі, влаштовує повномасштабну війну, яка руйнує інфраструктуру та забирає життя українців, і не жаліє нікого – навіть дітей. Ми жили мирно та спокійно, будували нашу країну та своє щастя тут, але за нас вирішили, що нам тут погано... Тепер ворог руйнує усе і приносить страждання кожному українцю, у якого болить серце за свою країну,

за смерті своїх співвітчизників. Та незважаючи на всі загрози, кожен з нас тримається. Збройні сили України сміливо продовжують захищати нас, а ми, в свою чергу, усіма силами підтримуємо наших військових. Кожен допомагає один одному і не сумнівається в нашій Перемозі. Ми віримо в український народ та в нашу державу, ми боремося за її минуле та майбутнє, в цьому і полягає незламність нашого народу, яка обов'язково принесе нам Перемогу. Слава Україні!

Козієвський Даніїл, учень 9-Г класу

БУДЕМО НА ЗВ'ЯЗКУ

Я народилась і виросла в Україні, незалежній і могутній країні, яка виборює свою свободу століттями... Кожна сторінка в історії вкрита болем і стражданнями, але, напевно, саме тому ми з кожним днем стаємо сильнішими, наші люди у всьому світі доводять, що українці унікальні і неймовірні... Який неоціненний вклад наші хлопці і дівчата щодня роблять у всі сфери життя: починаючи з медицини, а закінчуючи мистецтвом... Ви помітили, що всі покоління проживали трагічні дні, але у всіх вистачало терпіння і сміливості вистояти... Наші землі вкриті кров'ю наших пращурів задля світлого майбутнього... Але в ніч із 23 на 24 лютого я прокинулась від слів мами: «Віта, вдягайся швиденько і збирайся – війна». В ті хвилини я не розуміла ще, що на мене чекає, але зірвавшись, я почала шукати теплий одяг... Батьки і самі не знали, що робити, я бачила їхню розгубленість у очах, а мої руки в цей момент намагались знайти телефон... Було складно, від страху я почала тремтіти... Двері сусідів відчинені, лунають вигуки, як от: «Що брати? Так куди бігти? Підвал відчинений чи ні?»... Я починаю телефонувати останнім контактам у телефонній книзі, щоб розбудити хоча б когось, бо сама і досі не розумію, що відбувається... Потім ча-

стина речей вже в коридорі, сльози затуманюють погляд, в голові просто тисячі запитань, на які ніхто не дає відповіді... Обійнявши всіх по черзі, випивши заспокійливе, я усвідомлюю, що почалось щось страшне... Тоді я втратила відлік часу, і все здавалось одним найдовшим і найтяжчим днем... Вся моя родина, як і країна, об'єдналась і робить все для того, щоб небо стало мирним, щоб всі ми вийшли з укриттів, глибоко вдихнувши повітря, і сказали: «Все буде Україна! Слава Україні! Слава Нації!» Я щиро вірю в перемогу світла над темрявою. Наші військові тримаються не за якісь там політичні моменти, а вони воюють за Україну, а значить і за мене, за моє мирне майбутнє. Всі ми настільки згуртовані, що я не просто вірю в нашу перемогу, а вже починаю складати плани... Це мій спосіб впевненості! Я просто хочу показати світові, що слово «українка» означає набагато більше, ніж вони собі уявляють... В ці хвилини ми всі ніби пазл, дуже міцний пазл... І його нашим окупантам буде важко зруйнувати, просто нереально... Тримайтесь, рідні, ми все подолаємо... і як я кажу «будьте на зв'язку»...

28.02.2022

Германчук Вікторія, учениця 10-В класу

З ЩОДЕННИКА «ВІЙНА І МІЙ СТРИВОЖЕНИЙ СВІТ»

Цінувати... Цікаве слово, чи не так? Якого значення набуло воно сьогодні... А й справді, ми не помітили, як цінності змінились... Зараз погляд близьких, обійми і розмови про майбутнє стали ціннішими за всі скарби світу... Ще 22 дні тому, ввечері, я думала про те, що завтра, можливо, буде тест з історії, і потрібно повторити параграф, а сьогодні ввечері я буду думати, як пройде ця ніч, і молитись, щоб вона була спокійною, щоб ранок настав, щоб запитати в близьких: «Як там, тихо?»... Зараз навіть не думаєш про такі звичайні речі, як колись... Точніше зараз не ду-

маєш, зараз молишся... І як сказала мені одна жіночка в магазині, з якою поспілкувалась на касі: «Дитино, навіть якщо добре не знаєш молитви, просто дякуй за рідних і все...» Я передаю вам ці слова, тому що так і є... Я її обійняла і сказала, що вона просто хороша людина, так мені сердечко підказало, тому і вам раджу вчиняти за покликом серця і дякувати за кожную мить життя...

Все буде Україна! Слава Україні!

17.03.2022

Германчук Вікторія, учениця 10-В класу

Якби мене запитали зараз, що я відчуваю? Я б, напевно, сказала: «Спустошення, але в той же час моє серце сповнене надії та віри». Можливо, це складно зрозуміти, але такий стан зараз у багатьох українців. Моя порожнеча всередині від геноциду в Бучі, від дуже мужнього Маріуполя, який б'ють все сильніше, але він тримається, від окупованого Херсону, з яким пов'язані теплі спогади літа, від історій людей, в яких просто безжально забрали все, в них забрали сенс життя. Хіба можна жити далі, знаючи, що в тебе немає дому, родини, міста?.. Мені настільки боляче усвідомлювати те, що десь живе мій одноліток, наприклад, із Ірпеня, в якого зараз немає домівки, її просто знищило снарядам, немає школи, немає друзів, бо вони або загинули, або назавжди виїхали за кордон, немає навіть близьких поруч, їх замінили небайдужі люди... І я розумію, що така історія могла б і може трапитись з кожним із нас... І від цих думок взагалі стає зовсім не по собі. Але в той же час, надія теж живе в моєму серці, адже щодня в новинах бачу мужні очі наших захисників і захисниць на всіх

фронтах. Мені стає спокійніше, коли я чую від них, що ми вистоїмо, переможемо і відбудуємо нашу країну! Їхні впевнені слова настільки допомагають не падати духом, що здається «Все буде Україна» – це ще один пророчий вислів після « Руський военний корабль ...»

* * *

Явдчула, що живу у двох паралельних реальностях... Як це? Зараз поясню. Наприклад, в одну мить я думаю, що потрібно жити зараз, не відкладати нічого на потім, насолоджуватись кожним днем і робити його особливим, а в інший момент мене огортає смуток і в моїй голові з'являється думка, що, можливо, не потрібно так розпоршуватись, бо не відомо, що буде завтра, нехай краще якісь речі чи солодощі залишаються на потім... І коли я такі думки озвучую близьким, мені стає лячно, що я живу в такий час і розмірковую над такими речами.

* * *

Час зараз слугує індикатором у суспільстві. Розчарувань було дуже багато, але хороші відкриття також мають місце у нашому житті. Мене об'єднала війна з тими, від кого не очікувала підтримки, а роз'єднала із друзями, яких знаєш, здавалося, все життя. Тому цілком реально і під час війни усвідомити, що ти можеш зробити корисного для своєї країни.

Германчук Вікторія,
учениця 10-В класу

«Народ мій є, народ мій завжди буде,
Ніщо не перекреслить мій народ!»
(Василь Симоненко)

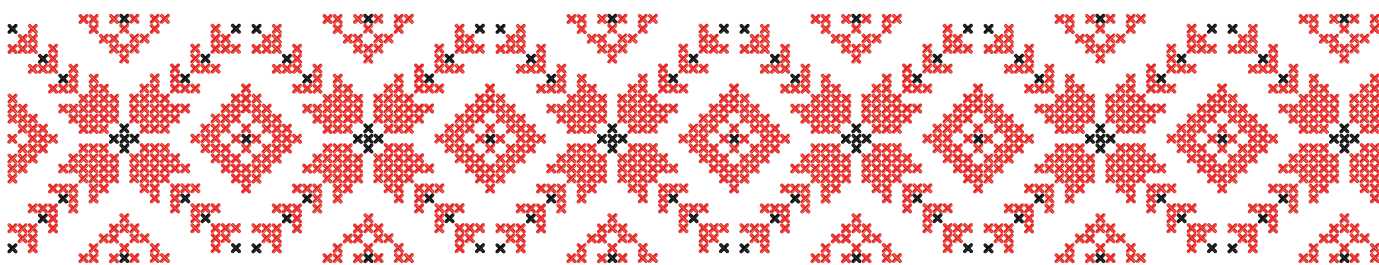
Ранок 24 лютого 2022 року... Українці прокидаються від страшних вибухів. Є думки, що це лише жахливий сон. Але насправді попереду Україну чекають страшні випробування. До мирної, квітучої, європейської країни заїхали ворожі танки, залетіли літаки з бомбами, ракети, що знищують наші будинки, школи, лікарні. І хто це робить? Брати і сусіди! Чоботи окупантів ходять по рідній землі, знищують наші мрії. Я пишаюся українцями. Вже 25 днів наш народ протистоїть армії росії. Всі як один стали на захист своєї землі. Дякую могутнім і безстрашним Збройним силам України за новий день. Ви наша міць і надія. Кілька років тому учні нашої гімназії співали на Софійській площі гімн України разом із Президентом України Володимиром Зеленським у День Державного Прапора, а сьогодні Верховний Головнокомандувач невтомно і віддано веде нас до Перемоги. Вірю, що дуже скоро ми повернемось у рідний Київ і зустрінемося в гімназії, заспіваємо Гімн України, кожне слово в якому про наш народ, про нашу славу і волю, свободу і незламність, козацький рід і велич. Наш прапор гордо буде майорити

в центрі Європи. Блакитне чисте небо, золоті колоски, які вирощують працелюбні українці, – все це рідне, близьке серцю. Ніхто і ніколи не зможе зламати і перемогти наш народ.

20.03.2022

Журавльова Анна, учениця 8-Д класу

Тихої ночі...

– Синочку, як ти там?

– Мамо, у нас все добре, не хвилюйся.

Господи, змилуйся, щоб хоча б ця ніч була тихою... щоб хоча б мати залишилася живою... запах пороху – від нас.

«Ще трохи», – заспокоюю себе, щоб не згаснути.

Мамо, тихої ночі Вам! Все віддам, щоб лише почути знову ваш голос.

Заважає ворог... Минає день за днем... а сина все нема.

А мати чекає... рік минув... два, а сина все так і нема...

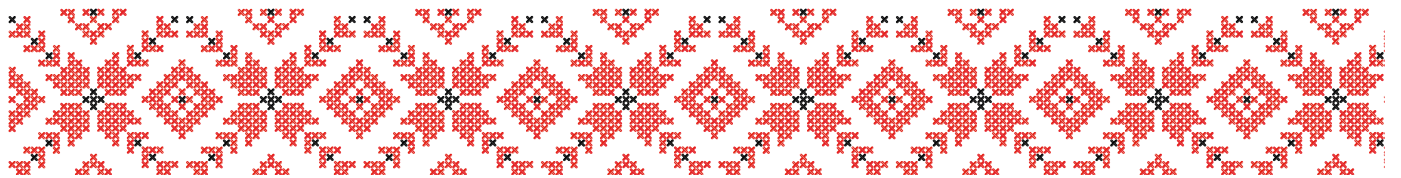
Коновалова Анастасія, учениця 7-Д класу

Я НЕ ЗНАВ, ЩО ТАКЕ ВІЙНА

Я не знав, що таке війна, не знав, що таке людський біль. Танки і зброю бачив тільки в кіно, музеях і на фотографіях. Але одного зимового дня мені і всій Україні довелося зустріти війну. Було трохи страшно, трохи, бо я ж чоловік і мав заспокоювати маму. Чулися вибухи і гул заліза, люди виїжджали з міста. Їхали маленькі діти з батьками, у переносках і на руках люди тримали своїх домашніх улюбленців, і від цього я почувався не дуже добре. Коли були сильні вибухи, я з мамою біг в укриття, тоді

в мене дуже щеміло серце. Я бачив страх в очах старих і малих. Наш Київ порожнів. Прийшла війна на нашу землю. Найстрашніше, що під час війни люди лишилися без домівок, багато дітей без батьків, мами без своїх рідних хлопчиків і дівчаток. Відчуваю, як їм сумно і важко. Не знаю, чим би я міг допомогти? Але сподіваюся, що скоро буде мир, зійде сонце свободи і заграє морем пшениця!

Погрібняк Богдан, учень 5-Г класу

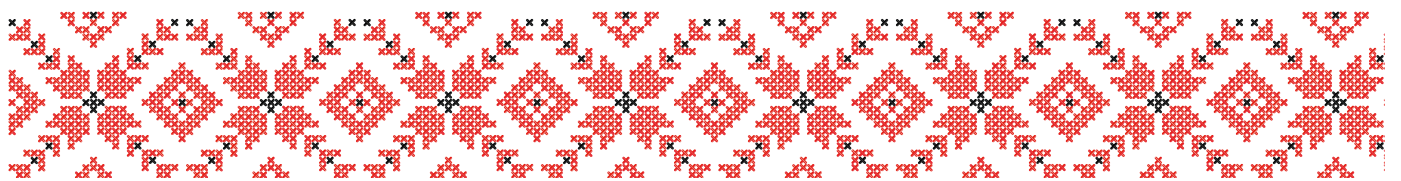

ДІТИ УКРАЇНИ ХОЧУТЬ МИРУ!

Зараз в Україні трагічні часи, іде війна. Багато людей емігрували. Я вірю у нашу Перемогу, у Збройні сили України, які захищають нашу Батьківщину. Кожен день вони ризикують своїм життям заради нас. Також працює ПВО, дуже часто ми чуємо саме його. Хтось вже звик до цього, а інші моляться, щоб ця біда минула якнайшвидше. Люди сидять

в укриттях, підвалах. Хочеться виїхати у безпечне місце. А де воно? Кажуть про Карпати як єдине не вражене місце. Москалі можуть використати хімічну зброю. Ми віримо, що все скоро мине. Стоп війні! Ні війні! Діти України хочуть миру.

Сергієнко Каріна, учениця 5-Г класу

Я НЕ МОЖУ БІЛЬШЕ БОЯТИСЯ

У наше мирне життя увірвалась війна. Кожного ранку, відкриваючи очі, дякуєш Богу, що ти жива. Читаючи новини, жах огортає душу і тіло від трагічних подій. Так лячно стає на душі, думаєш, що чекає нас завтра. Кожна хвилина перебування у підвалі переростає у щось більше, ніж страх. Ці стіни руйнуються над твоєю головою.

– Мамо! Тату! Я дуже хочу повернутися у рідну домівку і прокидатися від будильника, а не від

звуків сирени. Хочу забути ці жахливі дні, як страшний сон. Натоплена дровами піч у сільській хатині вже не приносить бажаного тепла. І тебе морозить так, нібито ти на полі бою поруч з чимось братом чи батьком... Там, в окопах, де вони намагаються зупинити окупанта, щоб у мене було завтра.

27.02.2022

Вера Круць, учениця 9-В класу

СВЯТА ВІРА В ПЕРЕМОГУ

Все змінилося 24 лютого... Для мене світ перевернувся з ніг на голову. Я прокинулася, почувши страшне слово «війна», яке принесло у нашу сім'ю розпач, сльози і постійну тривогу. Такі буденні справи як відвідування школи, гуртки, прогулянки рідним містом стали у моїй пам'яті минулим, хоча й пройшло всього-на-всього півтора місяця після того, як ми побачили у вікні, що по нашій спокійній вулиці їдуть танки (слава Богу наші!), час почав не йти, а летіти. Батьки зібрали найнеобхідніші речі, щоб якнайшвидше нас з братом врятувати від цієї страшної біди. Але покинути Київ першого дня не вдалось... Залишились вдома, і час ніби зупинився. А потім була ніч в укритті, яка, здавалось, не закінчиться ніколи! Наступного ранку, зразу після комендантської години, ми виїхали з Києва на Західну Україну. Я ще ніколи не бачила, щоб місто було таким порожнім! Здалось, що всі люди зникли... А потім час знову повів себе цікаво: після нічної втоми я заснула, а прокинулася у дідуся та бабусі. Але, на жаль, і тут постійна тривога, сльози рідних та втрачені звичні будні не дають мені спокою. Я дуже-дуже хочу, щоб ця війна скоро закінчилась. Я твердо

вірю, що незабаром зможу повернутись додому у своє рідне місто, побачити друзів і просто радіти кожному дню!

14.04.2022

Гамаль Олександра, учениця 6-Д класу

СТРАХИ ВІЙНИ

24 лютого 05:15 ранку... вибухи... Прокинулися з чоловіком, не розуміючи, що відбувається... Читаємо новини – почалася війна. «Швидко збирай речі і дітей!» – кричить чоловік... Старшого сина розбудили, молодшу доню у піжамах закутали у ковдру, посадили у машину і рушили до батьків у Канів. 06:00 виїзд з Києва, страшні затори, на АЗС величезні черги – і всюди люди, люди, люди. Їх багато, дуже багато. По дорозі вибухи, в небі стовпи диму і вогню... страшно, діти перелякані... Доїхали до батьків, думали в безпеці, але й там кожного дня повітряна тривога, ночуємо у підвалі. Іноді пролітають

ракети та ворожі літаки... Не маючи сил ночувати у підвалі з малою дитиною, приймаємо рішення їхати за кордон. 6 березня виїхали з Канева, страшні затори, за день проїхали 200 км, діти змучені, комендантська година, лишилися у машині – добрі люди, побачивши малечу, забрали нас до хати, нагодували, дали теплу кімнату для відпочинку. Їдемо до Хусту 3 дні, змучені, стомлені... 8 березня, кордон – Міжнародний жіночий день, – тато повертається додому, прощання дітей з татом та біль, сльози, несприйняття реальності, але задля дітей мусимо їхати далі... 9 березня 23:00, доїхали до Німеччини, місто Фірзен, нас прийняли та забезпечили всім необхідним. Діти у повній безпеці. 10 березня, день народження старшого сина – сльози, біль, сильне бажання бути вдома у мирі з родиною... Поступово вчимося жити у чужій країні, виходимо на мітинги за мир і свободу в нашій рідній Україні! Діти у безпеці, а в душі у мене порожнеча... Чекаємо, віримо, підтримуємо нашу рідну Україну. Ми дуже скоро повернемося і будемо святкувати нашу Перемогу!

Вербук О.О., мама учня 6-Д класу

Чому...

Чому кров вже мене не лякає? Чому діти сидять у погребі та підвалах? Чому, коли віри зовсім нема, я чую вибухи й заспокійливі мамині слова... І хочеться плакати і кричати. І вижити на зло ворогам. Чому діти стражда-

ють, і матері, сидячи над тілом сина, сивіють і плачуть? Чому ми маємо боятися жити на своїй землі, у милій і любій Україні...

Майя Власенко, учениця 9-Д класу

Зомбовані покидьки

Нещодавно деякі політики висловлювали думки, що українці мають толерантніше ставитися до росіян. Хтось повинен сказати їм, що неможливо толерантно ставитись до всіх. Не секрет, що ми засуджуємо чи не кожного росіянина за те, що вони нічого не зробили, щоб зупинити свою владу, яка спричинила війну. Адже кожен адекватний народ несе відповідальність за свого президента. Маючи доступ до правди, цей народ не виявив ба-

жання перевірити інформацію, сліпо вірячи власним гнилим телеканалам, що в Україні до влади прийшли нацисти. Дивлячись на те, як росіяни реагують на події війни, складається враження, наче вони зомбовані російською пропагандою. Їхнє мовчання – це злочин. То про яку толерантність до цих покидьків іде мова?!

Анастасія Фаренюк, учениця 9-Д класу

Віримо у Перемогу!

24 лютого о 5 годині ранку наше життя змінилось. Змінилось назавжди. Лише зараз розумієш, наскільки ми були щасливі – як мріяли, зростали, веселились. Скільки було натхнення і прагнення творити. Війна все змінила, із веселки світ перетворився на чорно-сірий – страждання і боротьбу. Але в кожному з нас є надія на Перемогу, завдяки нашим воїнам, кожному захиснику, хто небайдужий до долі нашої неньки України, вклоняємось до землі. За те, що відстоюєте

нашу Вітчизну, незалежність в нерівній боротьбі з рашистською ордою. Загарбники знищують все живе на своєму шляху – не жалючі ні малого, ні старого. І лише наші воїни, наші світлі захисники зупиняють це нашестя орди. Хочемо побажати їм здоров'я, сили, мужності. Перемога за нами! Ми на своїй землі, своїми серцями і душею ми наближаємо Перемогу! Все буде Україна!

Мама Івана Некляси, учня 5-А класу

ВОЇНИ СВІТЛА

Сьогодні наша країна переживає важкі часи. Таке далеке слово «війна» увірвалося у наше життя разом із страшним звуком сирен. І здавалося б, що нашу неньку Україну накрила суцільна темрява. Але ж ні... Яскравим промінчиком у суцільному мороці стали воїни-солдати Збройних сил України. Хто ж вони? Наші захисники й захисниці є воїнами світла, які з честю і гідністю захищають Батьківщину. Це сміливі, мужні, віддані своїй справі, родині та країні люди. А ще великі життєлюбці, що у важких ситуаціях, коли здається, що надії немає, вони

вселяють нам віру в життя своїми оптимістичними роликами, танцями, піснями, чуйним ставленням до тварин. При цьому не втомлюються знищувати орків. Вірю, що світло здолає темряву, і Україна переможе, бо на захисті стоїте Ви, за вашими спинами ми відчуваємо себе в безпеці. Збройні сили України – герої нашого часу без перебільшення і без винятку. Я дякую кожному з Вас, я вірю в кожного з Вас, я молюся за кожного з Вас. Слава Україні! Слава ЗСУ!

Степчук Анастасія, учениця, 7-Г класу

ЄДНАННЯ ЗАРАДИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Щасливі ми, що народилися на такій чудовій, багатій, мальовничій землі – у нашій славній Україні. Тут жили наші діди і прадіди, тут живуть наші батьки, тут корінь роду українського, що сягає сивої давнини. Немає життя без України, бо Україна – це мати, яку не вибирають, бо Україна – це доля, яка випадає раз на віку, бо Україна

– це пісня, яка вічна на цій землі, бо Україна – це наше минуле, сьогоднішня і майбутнє. Щороку 16 лютого в Україні на державному рівні відзначатимуть нове свято – День єднання. Ідея Дня єднання виникла на початку лютого 2022 року, коли з'явилася інформація про те, що саме 16 лютого росія може здійснити повномасштабне вторгнення в Україну. Цей день

гімназія відзначила урочисто і патріотично. Діти гуртувалися у класах, на одязі майоріла українська символіка. Ранок почався з виконання Гімну та створення «живого ланцюга». У кожному класному колективі були проведені тематичні виховні години «Єднання заради Незалежності». Учні 7-Д класу приєдналися до всіх святкових заходів та фоточеленджу «Україна єдина!». В цей день, як ніколи, всі відчували піднесений дух національної єдності. Україна – країна хвилюючої краси, радості і печалі, розкішний вінок з рути і барвінку, чорнобривців і калини. Це бентежна історія мужнього народу, що віками боровся за волю, за єдність, за своє щастя. Саме сьогодні, як ніколи, важлива згуртованість та підтримка один одного. Тож єднаймося заради Незалежності! Будьмо єдині, бо Україна в нас одна!

**Любов Піхотник,
класний керівник 7-Д класу**

ЗАХИСТ УКРАЇНИ ДИСТАНЦІЙНО

В умовах війни з російським окупантом навчальний предмет «Захист України» набув ще більшої актуальності. Вивчені теоретичні теми з вогневої та тактичної підготовки юнаки мають змогу побачити в засобах масової інформації, зокрема: як практично знищують ворога наші «Стугна», «Вільха», «Нептун», «Верба»; як працює, захищаючи наші міста, протиповітряна оборона; як доблесно відбивають ворога десантні підрозділи. Читаючи чи слухаючи про героїчні подвиги наших захисників і захисниць, переймаєшся гордістю за Україну, заради якої об'єдналися усі: від маленької дитини, яка співає «Ой у лузі червона калина похилилася», до старенького дідуся, який не злякався і без зброї зупинив ворожий танк. Дуже актуальними темами під час війни, які я зараз вивчаю з юнаками на уроках захисту України дистанційно, є наступні: «Як вижити під час надзвичайних ситуацій», «Як діяти у разі виявлення підозрілого предмету», «Що робити, якщо у вашому місті ввели військовий стан, комендантську годину», «Як поводитися під час евакуації», «Як діяти під час артилерійського обстрілу», «Порядок дій в зоні бойових дій», «Безпека в закладі освіти», «Правила поведінки в бомбосховищі». Матеріали, які я використовую у роботі, це презентації, що спеціально розроблені і рекомендовані для дистанційного навчання у військовий час фахівцями

Міністерства освіти та науки України, матеріали вебінарів щодо психологічної адаптації дітей в умовах воєнного часу, сюжетні відеофільми в основному з

єдиних офіційних новин на такі теми як: розмінування, вибухонебезпечні знахідки. Дуже сподіваюсь, що цю життєво необхідну інформацію засвоять наші старшокласники, яких війна розкидала по всьому світу. Спілкуючись із гімназистами, відчуваю від них підтримку України в усьому, а ще велику повагу до Збройних сил України і віру в Перемогу, нашу Перемогу над ненависним ворогом.

Володимир Гулько,
вчитель предмету захист України

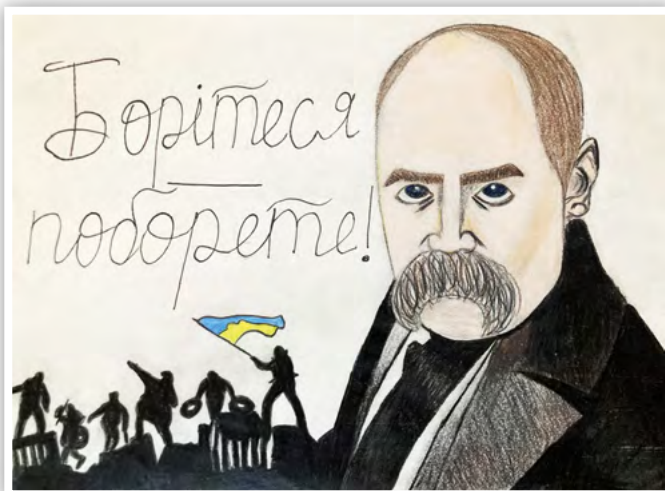
ДІТИ УКРАЇНИ ЗА МИР!

Литвин Мілана, учениця 7-Д класу

Сокол Анна, учениця 11-В класу

Ткачик Фріда, учениця 9-Г класу

Гусейнова Анна, учениця 7-В класу

Гаврильчук Назар, ученик 7-Б класу

Кошмак Аліна, учениця 6-Б класу

Ми діти твої, Україно!

Патріотичний захід учнів 10-В класу
«Пам'яті героїв Крут, УПА, АТО/ООС присвячується»

ДІТИ УКРАЇНИ ЗА МИР!

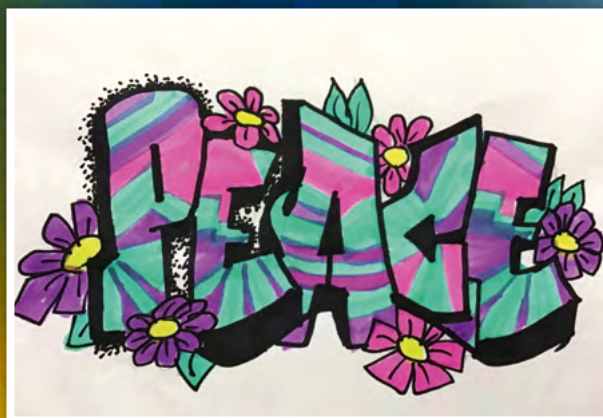
Асташкіна Ксенія, учениця 7-В класу

Уфанцева Кароліна, учениця 7-В класу

Черненко Вероніка, учениця 6-Б класу

Дудник Валерія, учениця 7-Г класу

Невідничний Іван, учень 7-Д класу

Пожилова Софія, учениця 7-Д класу